

PERSBERICHT

Mobiliteit en ethiek

OP WEG NAAR VERANTWOORDE MOBILITEIT

28 FEBRUARI 2022

Auteurs: Jeroen Schrijver, Hans Jeekel

Contact en website

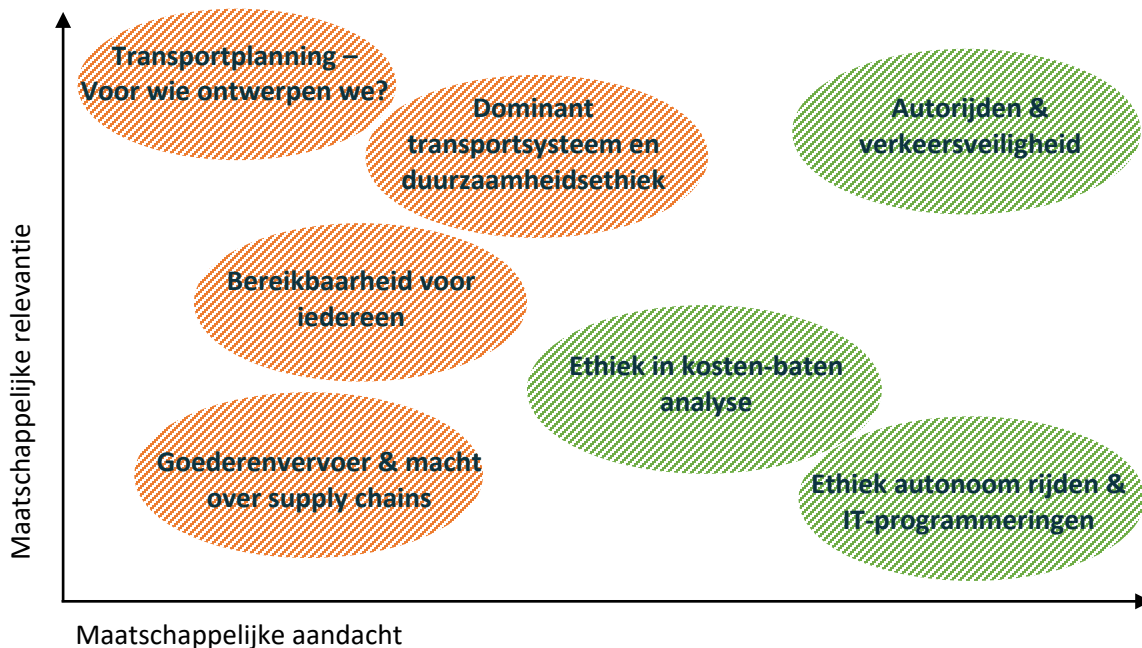
info@labverantwoordemobiliteit.nl

www.labverantwoordemobiliteit.nl



Welk maatschappelijk systeem, anders dan mobiliteit, produceert jaarlijks meer dan 600 doden en meer dan 20.000 zwaar gewonden? En slaagt er het minst in de klimaatopgave te realiseren? En is zo ontworpen dat een deel van huishoudens moeite heeft om voor hen essentiële voorzieningen te bereiken? Waarom dan toch zo weinig discussie over ethiek en mobiliteit? Een vraag die in deze derde notitie van het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit systematisch wordt verkend en onderbouwd, maar zonder debat nog niet kan worden beantwoord. Daarom een discussienotitie.

Ethiek gaat in onze omschrijving - op basis van gedeelde kennis en literatuur - over de vraag welke handelingen, acties en patronen in mobiliteit we (nog) wel, en welke we niet langer acceptabel vinden. Anders gezegd: welk mobiliteitssysteem en welk mobiliteitsgedrag achten we verantwoord ten opzichte van onze medemensen, ten opzichte van de aarde en ten opzichte van toekomstige generaties? Het gaat daarbij steeds om twee verantwoordelijkheden; een individuele, gekoppeld aan gedrag, en een collectieve, gekoppeld aan het ontwerpen en het in stand houden van mobiliteitssystemen.



Kernprobleem van het mobiliteitssysteem

Het kernprobleem van het huidige systeem van verplaatsingen in de westerse wereld is dat het gemak en comfort ervan voor de meeste nu levende personen in strijd zijn met intragenerationele rechtvaardigheid. Denk aan: sociale inclusie, macht in en over supply chains en aan negatieve externaliteiten van mobiliteit zoals overlast in steden. Ook is het huidige systeem in strijd met intergenerationele rechtvaardigheid. Denk aan: permanente toevoeging van broeikasgassen, waardoor de aarde in steeds slechtere conditie raakt en we zo de aarde slechter achterlaten voor toekomstige generaties.

De belangrijkste ethische vragen en barrières

Na deze inventarisatie keren we terug naar de drie grote ethische vragen rond mobiliteit en proberen ze iets meer te duiden door ze te koppelen aan de belangrijkste barrières voor een ethische discussie. De drie vraagstukken krijgen dan de volgende toevoegingen:

Vraag 1: Is het verantwoord een systeem van verplaatsingen van mensen en goederen in stand te houden dat jaarlijks meer dan 600 doden en 20.000 zwaargewonden produceert?

Barrière: voor diepgaander ethische discussie vooral het ontbreken van eenvoudige alternatieven.

Vraag 2: Is het verantwoord een systeem van persoonsverplaatsingen te behouden dat voor waarschijnlijk 10% van de huishoudens bereikbaarheidsproblemen m.b.t. centrale diensten en voorzieningen creëert?

Barrières: zijn vooral dat mensen met mobiliteitsproblemen nauwelijks een stem hebben - uit het oog, uit het hart, en weinig emotie.

Vraag 3: Is het verantwoord een systeem van verplaatsingen van mensen en goederen in stand te houden dat (nog steeds) permanent overal een hoge mate verontreiniging (luchtkwaliteit, geluid en opwarming van de aarde) en tevens overlast in steden produceert?

Barrières: Dit raakt aan de kern van het kapitalisme, overheersen van de neo-klassieke economie, wie mag bepalen wat goede verplaatsingen zijn, en het ontbreken van eenvoudige alternatieven

Discussie

Natuurlijk moeten ook de ethische thema's achter de huidige dominante vormen van mobiliteit ter discussie kunnen komen. Met deze discussienotitie willen wij graag een stevige bijdrage leveren aan zo'n debat. Debatteert u mee?

Op www.labverantwoordemobiliteit.nl leest u de hele discussienotitie en meer informatie over deelname aan de discussie. Ook vindt u er de eerste twee LVM-notities.

Het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit, LVM in kernpunten:

- Looptijd project: December 2021- 1 Oktober 2024
- Aanleiding: De klimaatopgave bij mobiliteit stagneert. Elektrische aankopen groeien maar langzaam, terwijl 'mobiliteit' in reductie fors achterblijft bij andere maatschappelijke sectoren.
- Doel: Mobiliteit draagt op korte termijn volop bij aan de klimaatopgaven en garandeert daarbij nationale betaalbaarheid, - inclusiviteit en verantwoorde wereldmobiliteit.
- Aanpak: Studenten maken in een laboratoriumomgeving inspirerende notities over aspecten, thema's en inzichten die wél kunnen bijdragen aan versnelde emissiereducties. Deze notities worden aangeboden in de vorm van compacte persberichten voor de media en longreads voor beleid en politiek.
- Wie: Groep van twaalf masterstudenten, van tien masteropleidingen en zes universiteiten, met ondersteuning – op persoonlijke titel- van vakinhoudelijke deskundigen van onder meer TNO, I&W, Planbureau voor de Leefomgeving en Vos Logistics.
- Werkwijze: Studenten dragen ideeën aan. Zij werken die met een begeleidend hoogleraar en met betrokken professionals uit tot praktische onderzoeksvoorstellen. Deze studies resulteren in korte en langere praktische notities ten behoeve van een versnelde transitie naar verantwoorde mobiliteit.

Niet voor publicatie:

Contact:

Voor meer informatie over deze discussienota, over het initiatief en de activiteiten van LVM kunt u contact opnemen met: Hans Jeekel, begeleidend hoogleraar (societal Aspects Smart Mobility), TU Eindhoven, Telefoon: 06-51551561 / J.F.Jeekel@tue.nl

Einde persbericht